

Skjemainformasjon

Skjema	Søknadsskjema for museumsprogrammer 2015
Referanse	1004246
Innsendt	05.05.2015 17:35:59

Opplysninger om søker

Søker

Navn på organisasjonen	Vest-Agder-museet IKS
Institusjonens leder	John Olsen
Postadresse	Odderøya 17
Postnr / Poststed	4610 KRISTIANSAND S
Tlf. til organisasjon	38120350
E-post til organisasjon	post@vestagdermuseet.no
Prosjektets kontaktperson	Kathrin Pabst
Tlf. til kontaktperson	93246157
E-post til kontaktperson	k.pabst@vestagdermuseet.no
Nettside	http://www.vestagdermuseet.no
Org. Nr	989 072 048

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder

Samfunnsrolle

Tittel på prosjektet

Samfunnsaktør i teori og praksis

Sammendrag av prosjektet

Prosjektet er veien til en kunnskapsbase bestående av et mangfold av teoretiske aspekter og praktiske erfaringer om hvordan norske museer kan ivareta sin samfunnsrolle. Gjennom ulike delprosjekter vil vi legge til rette for målrettet utvikling, utveksling og videreformidling av kunnskap. Sentrale aktører er museumsansatte, og delprosjektene baserer seg på et samarbeid mellom institusjoner.

Mål med prosjektet

Overordnet mål er å øke museenes kompetanse innen kritisk refleksjon og diskuterende formidling. Sentralt står samspillet mellom museene og omgivelsene. Målet med prosjektet er derfor todelt: Økt kompetanse og forståelse innad i institusjonene og utad i samhandling med befolkningen.

Beskrivelse av prosjektets overføringsverdi

Prosjektet legger opp til flere tiltak for å forankre kjent og ny kunnskap om museenes samfunnsrolle i institusjonene, gjennom seminarer, kurs, samarbeidsprosjekter og publikasjoner. Alle delprosjekter vil visualiseres gjennom tekst, bilder eller film, og prosesser og resultater vil bli dokumentert og tilgjengeliggjort. En nettside vil henvise til disse og andre relevante dokumenter, litteratur, kompetanseinstitusjoner og kontaktpersoner.

Prosjektbeskrivelse

MUSEER SOM SAMFUNNSAKTØRER

I rammenotatet "Museenes samfunnsrolle" av Hilde Holmesland defineres begrepet "samfunnsrolle" som en nytenknings- og retningsvisende prosess i museenes sentrale arbeidsområder forskning, forvaltning og formidling. Ved å fokusere mer på inkludering av befolkningsgrupper som tidligere har blitt forbigått eller glemt, ved å gå inn i en dialog med lokalbefolkningen i en større grad enn før, ved å tørre å stille kritiske spørsmål til etablerte sannheter og ved å løfte frem utfordringer i dagens samfunn, kan og bør museene bidra til en positiv samfunnsutvikling. Tilnærmingen kan forankres teoretisk blant annet ved hjelp av anerkjennelsesteorien til den tyske filosofen Axel Honneth. I "The struggle for recognition" fra 1995 argumenterer han for at alle mennesker har behov for anerkjennelse på tre plan: i nære relasjoner, som del av en gruppe og som del av et større samfunn med tilsvarende rettigheter. Fravær av anerkjennelse vil føre til følelsen av å bli krenket og i forlengelsen til en kamp om å bli hørt og anerkjent. Museer har både makt og mulighet til å bidra til en positiv samfunnsutvikling ved å opptre som en samfunnsaktør som medvirker til at flest mulig stemmer og relevante synspunkter kommer frem. Dette forutsetter en bevisst tilnærming til egen makt, noe som igjen krever en bevisstgjøring og begrunnelse for en institusjons motivasjon til å opptre som samfunnsaktør. Her er moral og etikk sentrale begreper, både i teori og praksis. Prosjektet vil nå bidra til en teoretisk forankring av samfunnsrollen, utarbeidelse og utprøving av nye metoder og videreformidling av kunnskapen. Dette i tett samarbeid med andre museer eller institusjoner som jobber med enkeltaspekter til daglig.

BAKGRUNN

Vest-Agder-museet (VAM) har i flere år jobbet aktivt med samfunnsrollen og spørsmål knyttet til teoretiske og praktiske aspekter ved museenes opptreden som samfunnsaktører. Museet har deltatt i to BRUDD-grupper fra 2007 til 2014, har arbeidet med en intern BRUDD-gruppe siden 2008, levert en PhD-avhandling med fokus på arbeidet med følsomme tema i samarbeid med enkeltpersoner og lokalbefolkningen, og arbeider nå med en ny publikasjon som trekker samlingsforvaltning inn i arbeidsfeltet. VAM har kontakter til et stort nettverk av kompetansepersoner og -institusjoner som det kan dras veksler på både i inn- og utland. Doktorgradsavhandlingen har ført til ny kunnskap om hvordan museene kan og bør ivareta sin samfunnsrolle, i lys av etisk teori og internasjonale studier. Den har også vist at det kan ha stor effekt for museene å innlede et samarbeid med for eksempel Norsk ICOM eller Samdok, og dette prosjektet har også som formål å prøve ut og bygge videre på avhandlingens konklusjoner.

Gjennom et intensivt samarbeid med sentrale aktører innen museumsetikk og arbeidet med museenes samfunnsrolle, vil vi nå forankre egen og andres kompetanse ved flest mulige norske museer.

DELPROSJEKTENE

I det følgende vil vi kort presentere prosjektets tre deler. Mer utdypende informasjon finnes i de vedlagte prosjektbeskrivelsene.

DELPROSJEKT 1: EN LETT TILGJENGELIG KUNNSKAPSBASE

Dette første delprosjektet kan anses som overbygning og samkjøring av de tre andre. Prosjektet innebærer opprettelse av en kunnskapsbase der det samles opp og distribueres skriftlig informasjon om ulike aspekter med relevans for museenes samfunnsrolle - til alle interesserte, i museene og utad i befolkningen. Vi ser for oss en digital database, der man kan finne

litteraturtips, artikler, informasjon om pågående prosjekter i inn- og utland. Den digitale kunnskapsbasen vil fylles opp kontinuerlig, i tråd med nye prosjekter som foregår eller blir avsluttet. En sentral del av kunnskapsbasen er videreformidling av kunnskapen som samarbeidspartnere kommer frem til gjennom delprosjektene 2 og 3, en annen sentral del spredning av informasjon og ny kunnskap fra andre museer i Norge som også jobber med samfunnsrollen. VAM har hatt nå allerede kontakt med Bymuseet i Bergen som vil sende inn et eget prosjekt som handler om bruk av frivillige i samlingsforvaltningen. Bymuseet har sagt ja til å være med på planlagt oppstarts- og evalueringssamling sammen med prosjektets andre samarbeidspartnere og å bidra til kunnskapsbasen i størst mulig grad.

Alle samarbeidspartnere vil delta på en oppstarts- og en evalueringssamling. Her vil det blant annet bli diskutert hva kunnskapsbasen konkret skal inneholde og hvordan den kan brukes av flest mulig museer til ønsket formål. En fyldig kunnskapsbase forutsetter at det blir kjent blant norske museer at vi ønsker mest mulig informasjon om prosjekter og tiltak som er relatert til museenes samfunnsrolle. Her kan de samme kanalene brukes som ved spørreundersøkelsen som er knyttet til delprosjekt 3 (Målrettet opplæring).

Kunnskapen som kommer frem i løpet av prosjektperioden skal ikke bare formidles digitalt, men også direkte gjennom to seminarer som er åpne for alle museer. I slutten av prosjektperioden vil det være hensiktsmessig å se på helheten av ny kunnskap som har kommet frem. Sentrale aspekter og resultater vil kunne sammenfattes som artikler i en publikasjon som - oversatt til engelsk - også vil bidra til en større deltagelse i internasjonale diskurser.

DELPROSJEKT 2: FRA TEORI TIL PRAKSIS

Delprosjekt 2 handler om institusjonsintern forankring av arbeidsmåter og utarbeidelse av nye metoder. Delprosjektet består av to deler:

- a) utarbeidelse og intern forankring av en institusjonsmoral, og
- b) utprøving av inkluderende og spørrende måter å lage utstillinger på; hvordan berøre og bevege framfor å dosere og belære.

Begge deler baserer seg på forskningsresultater fra doktorgradsavhandlingen "Mange hensyn å ta - mange behov å avveie" og skal føre til overførbare metoder som etterpå kan jobbes med ved andre museer. Fremgangsmåter, erfaringer og utarbeidete metoder skal ikke bare deles i kunnskapsbasen, men også formidles gjennom ett av to planlagte seminarer.

A. Institusjonsmoral

En institusjonsmoral sier noe om verdiene som museets ansatte og museet som institusjon legger til grunn for alt arbeid. Dokumentet er like viktig for intern bruk som for ekstern bruk: Det skal styre måten museets ansatte jobber på, samtidig som omverdenen skal få informasjon om hva som kan forventes av museet som viktig faginstans og samfunnsaktør. «Åpenhet» i alle ledd er her et sentralt begrep som også diskuteres i flere internasjonale publikasjoner.

Gjennom delprosjektet vil vi samle litteratur og erfaringer fra utenlandske museer om hvordan en institusjonsmoral utarbeides og ikke minst forankres internt. Prosjektlederen har fått muligheten til å møte sentrale kompetansepersoner sommeren 2015, og vil sette i gang arbeidet med utformingen av VAMs egen institusjonsmoral rett etter. Alle arbeidsskritt vil dokumenteres nøye, og materialet skal gjøres tilgjengelig for andre museer.

B. Inkluderende, spørrende og bevegende utstillinger med bred intern forankring

Med utgangspunktet i temaet "fattigdom" vil tre ulike museer og et arkiv dokumentere og evaluere hvordan museer kan inkludere enkeltpersoner og lokalsamfunnet i sitt arbeid med å lage utstillinger som setter fokus på enkeltmenneskers beretninger. Utad er det et faglig mål å skape en spørrende utstilling der museet og omverdenen går i en dialektisk dialog med hverandre. Spørsmål skal stilles, men ikke besvares, samtidig som museet er tydelig på sin etiske plattform. Det er her institusjonsmoralen vil komme inn: den bør bli utarbeidet og kjent før utstillingen åpner.

De involverte institusjonene vil - hver for seg - utvikle og diskutere metodiske utfordringer i arbeidet fortløpende, både i forhold til samarbeidet med enkeltpersoner og lokalbefolkningen, og med en intern forankring av ny kunnskap om et slikt samarbeid blant flest mulig av museets ansatte. Hver institusjon vil legge vekt på sentrale spørsmål i arbeidet med utstillingen, knyttet til vinkling av tema, presentasjonsmåte av enkeltmenneskers fortellinger og metodiske utfordringer. Men de tre museene vil lage fysiske utstillinger, vil arkivet lage en nettutstilling. Dette vil åpne for muligheten til å diskutere og sammenligne eventuelle forskjell i utfordringene i kontakt med publikum og lokalbefolkningen.

Målet med dette delprosjektet er tilsvarende metodeutvikling og ny kunnskap gjennom praktisk utprøving. Prosjektene skal bli godt forankret internt i organisasjonen og føre til konkrete anbefalinger som andre museer kan bruke når de skal jobbe med lignende konsepter. All dokumentasjon av arbeidsprosessene og alle resultater vil bli tilgjengeliggjort gjennom nettsiden og også direkte formidlet på et seminar. VAM har selv planer om å lage blant annet en film som visualiserer de ansattes erfaringer i møte med enkeltpersoner og lokalsamfunnet.

DELPROSJEKT 3: MÅLRETTET ETIKKOPPLÆRING

Arbeidet i dette delprosjektet kan også deles inn i to trinn:

- a) gjennomføring av en spørreundersøkelse for å kartlegge omfanget av arbeidet med kontroversielle temaer ved norske museer, og
- b) utarbeidelsen av et nytt opplæringstilbud for å møte utfordringene som blir nevnt her.

Begge aspekter forutsetter et tett samarbeid med Norsk ICOM, som både har kontakter og kompetanse for å realisere dem.

A. Spørreundersøkelse

Norsk ICOM har opprettet en egen etikkgruppe som jobber med utgivelsen av en ny publikasjon som i høyeste grad er relevant for museenes samfunnsrolle. Publikasjonen, som skal distribueres gratis til alle medlemsinstitusjoner, har som mål å kartlegge omfanget av arbeidet med kontroversielle tema som innebærer kontakt med lokalbefolkning og enkeltpersoner, å lage en oversikt over de mest vanlige utfordringene, slik museumsansatte selv opplever dem og å gi museumsansatte konkret hjelp og nyttige innspill til arbeidet i museet som aktivt, demokratisk rom. En sentral del av kartleggingen er en spørreundersøkelse som skal sendes til alle museumsdirektører. Spørreundersøkelsen vil gjennomføres av prosjektlederen som også sitter i styret for Norsk ICOM og er del av etikkgruppen. De tette forbindelsene anses her som en fordel, ikke en ulempe, med hensyn til et felles mål: mer målrettet kunnskap om og til museumsansatte.

B. Målrettet opplæringstilbud

Norsk ICOM har tidligere utarbeidet et pedagogisk kursopplegg for å øke bevisstheten om moralske utfordringer blant museumsansatte. Kursene har hovedsakelig vært rettet mot samlingsforvaltning, men kan med fordel utvides i lys av museenes samfunnsrolle. Trinn to av dette delprosjektet er derfor utarbeidelsen av et nytt, utvidet opplæringstilbud som tar høyde for andre utfordringer museumsansatte opplever - slik det fremgår av spørreundersøkelsen og kommer frem gjennom de andre delprosjektene.

Målet med samarbeidet og delprosjektet er å dra veksler på spørreundersøkelsen, som ikke bare skal resultere i en artikkel i Norsk ICOMs publikasjon, men også legges ut i den nye kunnskapsbasen - og som ikke minst skal komme museumsansatte til gode gjennom et forbedret kurstilbud.

OPPSUMMERING

Gjennom samkjøring av disse tre delprosjektene ønsker vi å skape en synergieffekt som vil komme flest mulig museer til gode. VAM ser frem til et godt samarbeid med alle museer som jobber aktivt for å fylle sin samfunnsrolle - enten om konkrete prosjekter eller ved å bidra til synliggjøring av arbeidet ved de enkelte institusjonene.

Prosjektbudsjett

Prosjekt	
Startdato / Sluttdato	01.09.2015 - 31.12.2018
Søknadssum kulturrådet for hele prosjektperioden	5000000
Budsjettramme for prosjektperioden	9410000

Budsjett for første år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum	
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse 2015	kr 90 000,00	
	Prosjektledelse 2016	kr 270 000,00	
	Prosjektmedarbeider 2016	kr 420 000,00	
	Deltagelse samling 2015	kr 105 000,00	
	Deltagelse inst.moral 2015	kr 35 000,00	
	Analyse spørreundersøkelse 2015	kr 75 000,00	
	Arbeid metodeutviklin 2016	kr 2 310 000,00	
	Presentasjoner seminar	kr 140 000,00	
	Varer/utstyr	Utstillingsproduksjon 2016	kr 800 000,00
		Tjenester kjøpt av andre	kr 120 000,00
Produksjon film 2015		kr 150 000,00	
Digital spørreundersøkelse 2015		kr 10 000,00	
Andre utgifter (spesifiser)	Åpent seminar 2016	kr 200 000,00	
	Reisekostnader intervju og møter 2016	kr 120 000,00	
	Samling utveksling erfaringer 2016	kr 70 000,00	
	Oppstartssamling 2015	kr 105 000,00	
	Samling inst.moral 2015	kr 30 000,00	
	Prisjustering 2016	kr 127 000,00	
Totale utgifter		kr 5 177 000,00	

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 2 587 000,00</u>
Egeninnsats	Ja	kr 2 590 000,00
Totale inntekter		kr 5 177 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Gjelder forprosjekt september til desember 2015 og første prosjektår 2016.

Budsjett for andre år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse	kr 270 000,00
	Prosjektmedarbeider	kr 420 000,00
	Deltagelse samling	kr 105 000,00
	Artikkelskriving publikasjon	kr 280 000,00
	Avsluttende arbeid metodeutvikling	kr 840 000,00
	Utarbeidelse nytt kursinnhold	kr 175 000,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre		kr 0,00
Andre utgifter (spesifiser)	Samling samarbeidspartnere	kr 105 000,00
	Samling kursinnhold	kr 35 000,00

Prisjustering

kr 133 000,00

Totale utgifter

kr 2 363 000,00

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 963 000,00</u>
Egeninnsats	Ja	kr 1 400 000,00
Totale inntekter		kr 2 363 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Gjelder budsjettår 2017.

Budsjett for tredje år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse	kr 270 000,00
	Prosjektmedarbeider	kr 420 000,00
	Presentasjon seminar	kr 140 000,00
	Redaksjonelt arbeid publikasjon	kr 280 000,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre	Publikasjon, trykk, design m.m.	kr 425 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Åpent seminar	kr 200 000,00
	Prisjustering	kr 135 000,00
Totale utgifter		kr 1 870 000,00

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 1 450 000,00</u>
Egeninnsats	Ja	kr 420 000,00
Totale inntekter		kr 1 870 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Gjelder budsjettår 2018. Totalsummen det søkes om for perioden 01.09.2015 til 31.12.2018 er 5.000.000.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato / Sluttdato

01.09.2015 - 31.12.2018

Fyll ut aktivitetsplan for prosjektet under

Tittel	Fra dato / Til dato
Prosjektleder 30% stilling	01.09.2015 - 31.12.2018
Prosjektmedarbeider 50% stilling	01.01.2016 - 31.12.2018
Oppstartsamling, alle samarbeidspartnere, delpr. 1	01.10.2015 - 30.11.2015
Opprettelse digital kunnskapsbase, delpr. 1	30.10.2015 - 28.02.2016
Åpent seminar, alle museer, delpr. 1	01.10.2016 - 30.11.2016
Åpent seminar, alle museer, delpr. 1	01.03.2018 - 31.05.2018
Avsluttende publikasjon, artikkelskr., delpr. 1	01.09.2017 - 31.05.2018
Arbeid med institusjonsmoral, delpr. 2	01.09.2015 - 31.12.2015
Metodeutvikling og dokumentasjon, delpr. 2	01.01.2016 - 31.12.2016
Produksjon film, metodeutvikling, delpr. 2	01.03.2016 - 31.05.2016
Gjennomføring intervjuer, delpr. 2	01.02.2016 - 30.04.2016
Utstillingsproduksjon, delpr. 2	30.04.2016 - 31.10.2016
Samling, utveksling erfaringer, delpr. 2	01.04.2016 - 15.06.2016
Spørreundersøkelse, delpr. 3	01.09.2015 - 30.11.2015
Utarbeidelse nytt kursopplegg, delpr. 3	01.01.2017 - 31.05.2017

Andre opplysninger

Mer detaljerte opplysninger om konkret innhold og forventete kostnader av hver enkel aktivitet kan ettersendes ved behov.

Samarbeidspartnere

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner

Samarbeidspartner 1

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon	Norsk ICOM
Er det inngått formell samarbeidsavtale	
Postadresse	Ullevålsveien 11
Postnr / Poststed	0165 OSLO
Kontaktperson	Paaal Mork
Tlf. til kontaktperson	90198099
E-post til kontaktperson	paal.mork@norskfolkemuseum.no
Rolle i prosjektet	Norsk ICOM er sentral samarbeidspartner for delprosjektene 1 og 3. Vi viser til vedlagte prosjektbeskrivelser og formell samarbeidsavtale.

Samarbeidspartner 2

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon	Haugalandsmuseene
Er det inngått formell samarbeidsavtale	
Postadresse	Skåregata 142
Postnr / Poststed	5527 HAUGESUND
Kontaktperson	Mads Ramstad
Tlf. til kontaktperson	97175401
E-post til kontaktperson	mads.ramstad@haugalandsmuseene.no
Rolle i prosjektet	Museet er en sentral samarbeidspartner for delprosjektene 1 og 2. Vi viser til vedlagte prosjektbeskrivelser og formell samarbeidsavtale.

Samarbeidspartner 3

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon	Norges Olympiske Museum
Er det inngått formell samarbeidsavtale	
Postadresse	Maihaugveien 1
Postnr / Poststed	2609 LILLEHAMMER
Kontaktperson	Sebastian Kühn
Tlf. til kontaktperson	46895023
E-post til kontaktperson	sebastian.kuhn@ol.museum.no
Rolle i prosjektet	Museet er en sentral samarbeidspartner for delprosjektene 1 og 2. Vi viser til vedlagte prosjektbeskrivelser og formell samarbeidsavtale.

Samarbeidspartner 4

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon

Opplandsarkivet avd.
Maihaugen

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse

Maihaugveien 1

Postnr / Poststed

2609 LILLEHAMMER

Kontaktperson

Marit Hosar

Tlf. til kontaktperson

95462026

E-post til kontaktperson

oppark@maihaugen.no

Rolle i prosjektet

Arkivet er sentral samarbeidspartner for delprosjektene 1 og 2. Vi viser til vedlagte prosjektbeskrivelser og formell samarbeidsavtale.

Samarbeidspartner 5

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon

Bymuseet i Bergen

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse

Postboks 4052 Sandviken

Postnr / Poststed

5835 BERGEN

Kontaktperson

Marianne L. Nielsen

Tlf. til kontaktperson

93449950

E-post til kontaktperson

marianne.nielsen@bymuseet.no

Rolle i prosjektet

Bymuseet i Bergen har bekreftet deltagelse på oppstartsamling og bidrag til kunnskapsbasen. Vi viser til prosjektbeskrivelse for delprosjekt 1 og vedlagt formell samarbeidsavtale.

Vedlegg

Vedlegg

- Samarbeidsavtale_Bymuseet_i_Bergen.docx
- Samarbeidsavtale_Opplandsarkivet.pdf
- Samarbeidsavtale_Norges_Olympiske_Museum.pdf
- Samarbeidsavtale_Haugalandmuseene.pdf
- Samarbeidsavtale_ICOM.pdf
- Prosjektbeskrivelse_publicasjon_Norsk_ICOM.docx
- Prosjektbeskrivelse_delprosjekt_3.docx
- Prosjektbeskrivelse_delprosjekt_2.docx
- Prosjektbeskrivelse_delprosjekt_1.docx